Izhaja
vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.
Dopisi naj se izvolijo frankovati.
Rokopisi se ne vračajo.
Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:
za celo leto **4 krone** (2 gld.)
Denar naj se pošilja pod napisom:
Upravništvo „Mira“ v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXII. V Celovcu, 20. avgusta 1903. **Štev. 34.**

Shod in cesarska slavnost na Ročici.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem je priredilo minulo nedeljo 16. t. m. shod pri p. d. Miklu na Ročici ob Kotmarivasi. Zborovalni prostor je bil lepo okinčan, udeležba še precej dobra, dasi bi bili želeli, da bi bilo prišlo še več zborovalcev, ker je bil shod zelo zanimiv.

Predsednik shodu, tajnik Rozman, otvori shod s srčnim pozdravom došlecev in dá besedo g. dež. poslancu Fr. Grafenauer-ju, ki jasno in krepko poroča o delovanju, oziroma nedelovanju našega deželnega zbora. Kaže, kako skrbi deželni zbor za kmetski stan. Res daje kmetijski družbi na leto okroglih 12.000 gld., a kaj je to z ozirom na vse kmetovalce? Veliko več daje liberalna večina za razna nekoristna društva, na pr. za telovadno društvo v Celovcu, od katerega deželani nimajo nobenega dobička. Za godbeno društvo dajajo istotako podporo, dasi bi udje sami lahko plačevali. Zidali so cesto ob Vrbskem jezeru, deželo stane veliko denarja, korist imajo — tujci; za potrebne deželne ceste pa nočejo dajati primernih podpor.

„Ljubezen“ večine do ljudstva se je pokazala zlasti tedaj, ko so dovolili nemškemu planinskemu društvu 500 gld., da so se njega člani pri občnem zboru v Celovcu zabavali, prošnje občin, po uimah hudo prizadetih, pa so kratkomalo zavračali. Govornik omenja še, kako so ustanovili deželno zavarovalnico zoper požare, prenaredili volilni red, o šolskih nakladah itd. Popisuje tudi dogodke v tajnih sejah, kjer kaj radi pri zaprtih durih zvišujejo uradnikom plače. Gradnja deželne bolnišnice je stala ogromno denarja, ker so hoteli postaviti pravo palačo. Veliko denarja so stale poprave, ker so že v kratkem času morali položiti nova tla.

Národna naša rana so naše šole, o katerih poslanec kaže, da so napravljene po znanem nemškutarskem zistemu, da se v njih slovenska mladina ponemčuje. Sadovi naših šol so taki, da ž njimi nikakor ne moremo biti zadovoljni. Tu treba preosnove v verskem, národnem in gospodarskem oziru.

Hočemo, da se zboljšajo naše žalostne razmere, moramo se truditi, se združiti, zlasti ob volitvah krepko, neustrašeno, složno nastopiti. — Jasnemu in krepkemu govoru je sledila burna pohvala.

Nato nastopi g. odvetnik dr. Janko Brejc iz Celovca, ter v daljšem izbornem govoru kaže rane, ki nas bolé v našem národnem in političnem življenju, a kaže tudi, kako si jih moramo zdraviti. Lepi govor, ki je imel za koroške Slovence polno zlatih naukov, kako nam je priti do boljše bodočnosti, bodemo pozneje objavili v celoti. Poznati g. govornik je žel za svoja izvajanja burno pohvalo.

Predsednik Rozman opozori še na važnost občinskih volitev in zaključi shod. Takoj se je pričela cesarska slavnost. Otvorili so jo tamburaši celovške „Bisernice“ s cesarsko pesmijo, slavnostni govor pa je govoril domači g. kaplan Iv. Rotter. V vznešenih, krepkih besedah je slavil našega cesarja Franca Jožefa I. in kazal, kako sta mu zvezdi-vodnici ljubezen do Boga in ljubezen do svojih národov. Kaže, kake dolžnosti nam nalaga domovinska ljubezen in kako naj ohranimo zvestobo veri, domu in cesarju.

Za prijetno zabavo so nam poskrbeli pevci društva „Drava“ iz Glinj, ki so se pod spretnim vodstvom g. Bernota v kratkem času že zelo dobro izvežbali, in tamburaši „Bisernice“ iz Celovca. Da ni manjkalo smeha, poskrbel je znani govornik izpod Reberce. Slavnost se je zvršila na občo zadovoljnost, shod pa naj obrodi sad pri prihodnjih občinskih volitvah.

Družbe sv. Cirila in Metoda

XVIII. občni zbor

v Litiji dné 6. avgusta 1903.

(Konec.)

Gosp. tajnik Žlogar je nadaljeval: Tako živahno društveno gibanje, kakor je razvito na Slovenskem, zahteva tudi ogromnih denarnih žrtev. Národni davek že skoro presega moči posameznih rodoljubov. Vendar moramo z veseljem zatrditi, da se radodarnost za našo družbo ni zmanjšala, pač pa v zadnjem letu povečala. Dokaz, da čestito občinstvo vé ceniti napore naše družbe; ki zahtevajo ogromnih svôt za vzdržavanje šolskih zavodov.

Naštel je na to dobrotnike družbe in zaključil: Slavna skupščina! Iz teh skromnih podatkov že ste si lahko napravili sliko društvenega gibanja v preteklem letu. Čuli ste, da imamo res lepo število podružnic — a če listimo med njimi, najdemo še dokaj imen, katerih ni tu. O ko bi pač šinila tu in tam iskra slovenske zavesti ter zanetila ogenj dejanske delavnosti za duševno in gmotno povzdigo našega národa! Besed je bilo dosti, a videti hočemo dejanja. Vsaj veste, častiti, da moramo Slovenci priboriti si vse z lastnimi močmi. Neumorno delo me bo ukrepilo, da bomo kljubovali vsem viharjem, ki se zbirajo nad nami. Kdo ne vidi, da sovrag sili že v osrčje našega ozemlja; da so vsa podjetja, ki jih tujci snujejo med nami, več ali manj naperjena proti nam! Bodimo vendar na straži, saj se gre za tisto krasno domovino, ki je zdaj še naša, a bi po malomarnosti naši lahko postala tuja! In tu mora nehati vsaka malenkostna osebnost. Vsi moramo pred očmi imeti le eno veliko zadevo: „Blagor svojega národa, svoje domovine!“

Zato nas pa mora prevevati ljubezen, ki je nositeljica velikih dejanj, katera gre na skupni blagor. Družbinemu vodstvu to plava pred očmi, vsa družbina zgodovina je temu porok. Zato vam, častiti, družbeno vodstvo želi take ljubezni, strinjajoč se s pesnikom Gregorčičem:

„Saj pač dovolj ognjena.
Ljubáv do doma ni nobena“ . . . .

Vodstvo vas zagotavlja, da hoče vztrajati pri tem trudapolnem delu za rešitev slovenske mladine; pozivlja pa tudi vas čč. skupščinarje, da nesete seboj ta ogenj domovinske ljubavi, ter ga netite med brati in sestrami tako, da najde po vsej Sloveniji dejanski odziv pesnikov klic:

„Brodarjem pomoči nesimo,
Naš čolnič pogube otmimo!“

Mesto obolelega blagajnika gosp. M. Petelina prečita poročilo g. dr. Svetina. V upravnem letu 1902. je imela družba dohodkov 34.162 kron 74 vin., stroškov 35.232 kron 43 vin., torej primanjkljeja 1069 kron 69 vin. Ker pa je 31. dec. 1902 izkazal račun 3218 kron 92 vin. prebitka, je torej prebitek 31. dec. 1902 2149 kron 23. vin.

Med dohodki so: Prispevki podružnic 10.859 kron 92 vin., pokroviteljnina 2374 kron, dohodki veselic 2285 kron 64 vin., podpora občinskega svèta

Podlistek.

Gorjanski konklave

ali: **Kako smo na gorah ugibali o volitvi novega papeža.**

Borov Zep, Bukov Honz, Žnidar Janez, Lip, Mirti in jaz — znana gorjanska šestorica! Gorjanca marsikdo iz mesta ali doline pogleduje zaničljivo. To smo vedeli mi, in včasih tudi občutili. Toda sklenili smo, in prisegli — mi šesteri gorjanci — da jim vrnemo. In posvetili smo jim, nižave sinovom: Nobenega poljanca ne sme noben drugače pogledati kakor čez ramo! O njih govoriti le zaničljivo in imeti jih za ljudi nižje vrste! Tako smo sklenili in tudi — držimo se tega vsi: Zep in Honz in Lip, Mirti in jaz.

Salabolsko, je rekel zadnjič debeli Bukov Honz, ko se je vračal iz mesta, salabolsko me boli vrat, ne morem več sukati glave na njem! — Zakaj pa? — Ker sem po prisegi naši pogledal vsakega poljanca — čez ramo! — Živio vrl ud šestorice! Ponosen gorjanec! — Kako pa, če si s kom govoril? — Obrnil sem mu hrbet, zasukal glavo nazaj, in meril ga zaničljivo, kakor je bilo sklenjeno!

„Nič novega?“ ga vprašam.

„Ali bo papež kmalu izvoljen?“ ga vpraša Žnidar.

„Vprašajta kardinale! Že dva dni sedijo v konklavu, pa se ne morejo zjediniti.“

„Res malo dolgo traja, a vsaj nikakor ni lahko, odločiti se hitro za koga; stavim pa — da Rampolla ne bo papež!“ — se odreže Lip.

„Kaj? Stavil sem z Zepom, da bo Rampolla izvoljen. In jaz stavim še enkrat, če kdo hoče“, mu odvrne debeli Honz.

„Ti in tvoj Rampolla! Jaz stavim, kolikor hočeš. Rampolla naj ostane državni tajnik. Stari kardinal Oreglia pa bo naš sveti Oče. Tako pravim jaz!“ tako mu odvrne Zep.

Sedaj prileti Žnidar Janez. „Kaj, kaj! Ali mislite, da mora zmirom kak grof, ali drugi mogočen in znan mož biti papež? Ali med kardinali ni nobenega žnidarja? Ta naj bo enkrat papež!“

Strašanski smeh! Vse si je držalo trebuhe. — Žnidar, pa papež! Ha, ha . . .

Lip pristopi in reče: „Žnidar se že ne šika na sv. Petra stol. A iz kmečke hiše pa naj pride zopet en papež. Volitev papeža bi morala biti občna! Vsak veren sin cerkve naj ima pravico volit. In gotovo bi bil papež zmirom iz kmečke hiše. Saj mi kmetje smo še prave trdne korenine rimske cerkve“.

Žnidar Janez skoči v Lipa „Ali misliš, da je samo kmečka buča za papeža? Ali smo mi žnidarji preneumni? Kaj?“

„Žnidar pa nikoli ne sme biti papež! Če bi sv. Peter žnidar bil, bi ga Gospod ne vzel k sebi“, reče jezno Lip.

Nastal je hud prepir. Lip hoče papeža iz kmečke hiše, žnidar pa žnidarja! Moral sem priskočiti, ter ju pomiriti: Kardinal Gotti, ta bi se najbolj podal za papeža. Ponižen je in menih! Tak je pa za vse, tudi za kmete in žnidarje. In tudi po najnovejših časnikih se najbolj imenuje.“

„Kardinal Di Pietro! Di Pietro“; zaupije sedaj Mirti. „Tako berem jaz v mojem časniku.“

„Rampolla bo. Jaz stavim, kolikor kdo hoče.“

„Oreglia bo prej ko Rampolla“, odvrne Zep Honzu.

„Gotti bo najbrže“, dostavim še jaz.

Lip in Žnidar se pa zopet kavsata. Žnidar me vpraša: „Ali ni nobenega žnidarja med kardinali?“

„Težko! Morda je kateri žnidarjeve rodovine“.

„Ali pa postave“, brcne Lip zopet Žnidarja.

„Kmeta pa tudi ni nobenega“, zavpije Žnidar.

„Morda pa kmečke rodovine, rojen pod slamnato streho“, odvrne le bolj bojazljivo Lip ter gleda na me. Jaz sem bil v zadregi.

Smijati sem se pa moral prav iz srca čez ta gorjanski konklave. Pa nekaj mi šine v glavo: „Poslušajte, bratje!“ zakličem osorno, in vsi me pogledajo. „Predlagam, da si izmed nas vsaki izvoli enega kardinala, o katerem naj trdi, da bo prihodnji papež.“ Saj ni nemogoče, da vendar kateri od nas pride na pravega. In tisti, ki bo uganil, tisti bo naš glavar, glava gorjanske šestorice.“

„Vrlo! Dobro!“ se kar oglasi debeli Bukov Honz.

„Rampolla bo! Tega kardinala vzamem jaz. Bodete videli, on bo papež, jaz pa vaš — glavar!“

„O ti hudoba prevzetna!“ zakriči Žnidar. „Saj Rampolla ni žnidar. Ali res ni žnidarjev med kardinali?“

„Kmeta sin mora biti,“ reče Lip, stopajoč trše k Žnidarju. — In Žnidar in Lip se zopet suvata.

„Mir in sloga“! sem zopet moral zapovedati. — Pismonoša vstopi ter prinese časnike. Hipoma smo ga obsuli. „Papež še ni voljen, a za kandidate

ljubljanskega 1000 kron, darila 4 občin 118 kron, posojilnic in društev 2763 kron 75 vin., koroških Slovencev 1000 kron, Mohorjanov 224 kron 90 vin., novoletni in razni darovi 2091 kron 24 vin., zbirke časnikov 3604 kron 91 vin., iz nabiralnikov 114 kron, od vžigalic 1800 kron, od kave 600 kron, volila 3881 kron 57 vin. itd.

Med stroški: Šolstvo v Trstu in okolici 17.353 kron 91 vin., v Gorici 2600 kron, na Muti 1638 53 vin., v Mariboru 1068 kron, v Celju 600 kron, v Velikovcu 3981 kron 16 vin., v Tržiču 1401 kron 20 vin., podpore in nagrade 1970 kron, knjige, učila in tiskovine 1700 kron 82 vin., obresti od dolgov 2444 kron 26 vin. itd.

V vodstvo so bili zopet izvoljeni po pravilih izstopivši gg.: Ivan Murnik, M. Petelin, dr. Ivan Svetina in Andr. Zamejic. Na mesto umrlega g. D. Žagarja je bil v vodstvo izvoljen g. dr. Franc Stor. V razsodništvo gg.: Andr. Kalan, dr. Majaron, dr. Munda, M. Pleteršnik in dr. Tominšek. V nadzorništvo gg.: O. Dolenec, M. Malenšek, Franc Povše, Fr. Ravnikar, Iv. Vrhovnik.

Konečno se gosp. prvomestnik zahvali vsem došlim skupščinarjem in dobrotnikom družbe ter zaključi zborovanje.

Ob 1. uri je bil skupen obed v prostorih g. Oblaka; med obedom so se vršile razne napitnice ter je marljivo svirala domača godba. Prvi je napil g. provomestnik msgr. Zupan presvitlemu cesarju, dr. Medved národni Litiji in g. prvomestniku; blag. gospa Gregorčičeva se zahvali v izbranih besedah zatrjujoč, da hočejo i v bodoče vršiti svojo národno dolžnost. Bl. gospa Ponikvarjeva iz Trsta v prelepi slovenščini opisuje nalogo národne žene in matere ter napije uzorno národni družini Svetčevi. G. župnik Treiber se je zahvalil v imenu koroških Slovencev za sočutje in simpatije ostalih slovenskih bratov, proseč nadaljne moralne in gmotne podpore v obupnem boju za obstanek.

Okoli 4. ure so skupščinarji odkorakali v Šmartno, kjer jih je pri slavoloku pričakovala zbrana množica med grmenjem topičev, pevsko društvo „Zvon“ in národna dekleta v pečah deléč šopke došlim gostom. Tam se je razvila živahna prosta zabava.

Dopisi.

Beljak. (Beljaško omizje.) Ne da bi morda kdo mislil, da so Beljačani že zamrli, lahko povem, da se imamo po prestanih nemirnih časih prav dobro. Složno, kakor zmirom, iščemo zabavo med seboj in med brati Slovenci. Tako je napravil pevski zbor dné 28. junija izlet v Št. Lipš pri Rajneku, kjer je sprejel Beljačane s pravo slovensko gostoljubnostjo in prijaznostjo č. g. župnik Volbenk Serajnik. Dolgo nam bode ostal ta izlet v spominu in upati je, da se bodo tudi tamošnji slovenski kmetje spominjali tega dneva, kajti gotovo se je tam na slovensko-nemški meji slišala prvikrat dobro predavana slovenska pesem. Častitemu gospodu Serajniku pa kličemo: na svidenje v tem krasnem kraju! Od tod smo se podali v Celovec h koncertu „Bisernica“. In koga smo tam pogrešali? Celovčane! — V nedeljo 12. julija smo imeli izlet v Žuželče, kjer smo se ob lepem vremenu razprostrli na prostem v hladnej senci, priskrbeli si nekaj za použitek in na to se je razlegala prav krepko slovenska pesem in godba tamburice. Udeležilo se je tega izleta 37 Beljačanov-Slovencev. — Dné 2. avgusta je imela „Zilska podružnica slovenskega planinskega društva“ izlet na Gorjansko planino v Zilski dolini, visoko 1695 metrov. Navzočih je bilo šest članov slovenskega omizja v Beljaku, med temi ena gospa in gospod Šlajhar iz Logevasi. H koncu so prišli še trije moški iz Zilske doline. Osrednje društvo v Ljubljani je sicer javilo nekaj udeležencev, ali bilo ni nikogar. Zadovoljnost nad tem izletom je bila občna, izgled krasen in postregel nam je gostilničar, g. Švener, stara slovenska korenina, član slovenskega planinskega društva, s svojima hčerama prav izvrstno. Užili smo na tej lepi planini res par lepih ur svojega življenja. Tudi nekaj tujcev se nahaja gori. — V nedeljo 9. avgusta se je napotilo 5 članov omizja v Trnovo — Ilirsko Bistrico na Notranjskem, da posetijo vrlega gospoda Frolé-ta, bivšega, nenadomestljivega člana beljaškega omizja in pevskega zbora. Znan on ni samo Beljačanom, ampak tudi mnogim koroškim rojakom, ki so imeli priložnost slišati njegovo navdušeno petje. Lahko se misli, kakšen užitek smo imeli, da nam je bila dana priložnost, peti zopet skupno z lepim in krepkim tenorjem, katerega tako hudo pogrešamo. V Ilirski Bistrici, kjer je bilo zbranega na večer v hôtelu Ilirija občinstva nad 100 oseb, se je razvil pravcati koncert. Pelo se je navdušeno in kar ločiti se nismo mogli, akoravno je kazala ura že čez polnoč. Težka nam je bila drugi dan ločitev od dragega nam prijatelja. Drugi dan smo jo pobrisali pa v Volosko in Opatijo, kjer smo uživali krasoto tega primorskega kraja. Nadležna nam je bila le vročina, muka pa za gospoda starosto. Veselilo nas je, se prepričati, da je vzlic laškemu nasilstvu občina hrvatska. Od tod smo se podali po parniku v Reko in obmejni Sušak. Le voda loči Sušak od Reke, vendar, ko prestopiš most, je razlika v jezikovnem oziru čudna. Sušak, kjer prebivajo koreniti Hrvati, popolnoma hrvatski, ko je nasprotno od Mažarov prisvojena Reka popolnoma pomadžarjena. Akoravno je večina prebivalstva Hrvatov, vendar ne najdeš nikjer, niti na kolodvoru, kakega hrvatskega napisa, ker se nasprotno odlikuje kot drugi jezik — laški jezik. Ali je potem čuda, ako nad takim nasilstvom vzkipi poštenemu človeku kri? Pri blagajni na kolodvoru stoji zmirom redar, na peronu so bili pa kar trije, in to navadni dan. Žalibog, v kapitalu je moč, pravica ne velja nikjer — za Slovane. S tužnim srcem smo zapustili morje Adrijansko, ki bilo nekdaj je slovansko.

Malošče. (Ogenj.) Požar in zopet požar, tako se je glasilo letošnjega leta na Koroškem. V sredo 12. velikega srpana okoli petih popoldne je kar na enkrat bruhnil strašanski dim in ogenj iz skednja Verščeve ali sedaj Koflarjeve hiše v Maloščah. Kmalo je bila tudi lepa hiša v plamenu. Na dvorišču so bile nakopičene drnice bukovega lesa, katere so kakor v ognjeni peči gorele. Vnela se je tudi sosedna Miklavčičeva hiša in skedenj, pa tudi sosednja šola v Maloščah, katera se je svetila v večernem mraku še od daleč, kakor velika žareča baklja. Ljudje, ki so večjidel še le iz polja prileteli, so bili od silnega strahú vsi zbegani, da niso vedeli, kaj bi začeli — ali ogenj gasili ali pa prej iz svoje lastne hiše na prosto spravljali, kar je mogoče. Hvala — da so prišli iz vseh strani še precej kmalu požarne brambe na pomoč, celó tudi iz Beljaka, ter so z vso hvale vredno požrtvovalnostjo gasili in v kakih dveh urah ogenj na najnevarnejšem kraju premagali in zadušili. Ako bi se bil ta požar začel po noči ali ob hudem vetru, pogorela bi bila cela vas. Ogenj je nastal po enem malopridnem 13 letnem šolarju, ki je skrivši pod skednjem cigarete kadil. Škodo cenijo okoli 40.000 kron proti 20.000 kron zavarovalne svôte. Koj drugi dan ob ravno tisti uri pa je treščila strela v skedenj tukajšnjega veleposestnika Hölblinga na Stiegerhofu v Teharčah, kateri je tudi do tal pogorel. Vsi trije lepi in veliki skednji so bili polni snopja in sena. Celi popoldan so pridno vozili pšenico in ječmen, na večer pa od vsega napornega dela in truda nič drugega ni bilo, kot kupec pepela in črne razvaline. Tako se gospodarjem godi!

Sv. Višarje. Vsak obiskovalec sv. Višarij, ki ima vsaj nekoliko čuta za krasoto stvarstva, s čudom ogleduje lepo Zajezero, ki leži ob vznožju sv. Višarij. Divni pogled v to romantično okolico napravi neizbrisen in nepopisen vtis. Obkrožujejo jo proti jugovzhodu velikanski orjaki, bolj ponižni pa proti severu in zahodu. Tajni mir vlada tu v tej ozki dolinici in resno premišljuje popotnik to veličastveno delo božjih rok, pred katerim se morajo skriti celo „ampleški Dolomiti“. Ta del mogočnega stvarstva je dobri Bog izročil slovenskemu rodu, to je torej naša zemlja, naša planina. Ker se pa vedno bolj zanimamo za svojo last, hočejo nam to Nemci po vsi sili vzeti, nas izpodriniti in nam zabraniti vhod v Zajezero. Kakor smo že zadnjič omenili, so Nemci v svoji besnosti uničili vsa hribolazka znamenja, da zdaj skoro ni več mogoče dospeti brez vodnika v Zajezero. To jim ni še zadostovalo! Ako prideš na Višarje in se podaš po poti proti Zajezeri, boš našel koj pri prvem studencu na drevesu nabito desko z napisom: „Verbotener Weg“. To desko so v zadnjih dneh nabili. — Ne samo, da so nam uničili pot, ampak nam prepovedujejo celo hoditi po poti, po kateri so še hodili naši pradedi. Slovensko planinsko društvo je proti temu nezakonitemu napadu vložilo pri ministerstvu pritožbo, in upamo, da nam jo gospodje na Dunaju povoljno rešijo. Ako se bo pa ministerstvo opravičevalo, kakor se je trbiški gozdar, češ, da je tu njihov najboljši lov, tedaj pa nam mora odkazati prostor za drugo pot, po kateri bomo lahko in složno dospeli do svoje lasti. V nedeljo dné 9. t. m. so imeli Nemci v Zajezeri veselico. Napovedanih je bilo nad 200, toda prišlo jih je komaj 80; o tej slavnosti bomo še poročali. — V preteklem tednu smo imeli zopet velike slovesnosti. V sredo in četrtek je bilo 24 maš, ljudi pa toliko, da se je vse trlo; cerkev vedno polna. Med čast. gospodi smo videli tudi našega vrlega pisatelja g. Franca Meška, ki je ex voto prišel se zahvalit za svoje ozdravljenje Mariji. V tem tednu prihajajo največ Goričani, posebno Brici. Častite gospode duhovnike pa prosimo, ko bi nam hoteli, če je mogoče, pismeno naznaniti prihod, ker smo bili posebno zaradi prenočišča že nekolikrat v zadregi.

Brdo ob Zili. (Grafenauer in Barigelj c — dve novici.) Gospod deželni poslanec kupil

---

je imenovanih več kardinalov; in sicer 7: Rampolla, Oreglia, Vanutelli, Di Pietro, Gotti, Sarto, Svampa.“

„Izmed teh bo gotovo eden naš prihodnji papež; izvolimo si torej vsaki enega, jaz si vzamem meniha Gottija“.

„Jaz pa Rampollo“ — se oglasi Honz ponosno. Začeli smo izbirati. Žnidar se vsaja in razsaja, da ne vzame nobenega, če ni žnidarja med njimi.

Lip podobno.

Moral sem zopet robato-gorjansko napraviti mir in po dolgi debati smo si izbrali: Bukov Honz — Rampollo. Borov Zep — Oreglio. Mirti — Di Pietro. Jaz Gottija. Za Žnidarja in Lipa ni bilo nobenega pravega. — „To so samo grofi“, je vpil Žnidar.

Že mu je hotel Lip zopet nekaj reči, da bi ga še bolj razdražil; a v pravem trenutku sem še zapovedal: „Trije kardinali še ostanejo, izvolita si hitro; Lip, vzemi ti Vanutellija, ta ima skoro največ upanja! Žnidar, ti pa si izberi ali Sarto-ja, ali pa Svampo. Oba sta patriarha!“

„Patriarha“ — se zavzame Žnidar. Teh pa nočem. Debelega Honza je pa to že malo jezilo, ter krepko zavrne sitnega Žnidarja: „Saj od tebe ne bo odvisno, kdo bo papež. Vzemi hitro enega. Saj mi volimo samo za zabavo!“

„In za glavarja!“ dostavim še jaz.

In še se je branil Žnidar Janez. Kaj početi?

„Vadlajmo!“, nas reši modri Lip. Dajmo za Žnidarja oba kardinala v klobuk in on naj potegne enega ven.“

Dobro! Vsi smo prikimali. Sarto in Svampa smo zapisali vsakega na en listek in Žnidar potegne — Sarto.

Vsak izmed nas je imel svojega kardinala. Svampa je propadel.

„Jutri ob tej uri se zopet snidemo. Pismonoša bo prinesel časnike, in tam bomo zvedeli, kdo od nas ima papeža.“ Komandiram jaz, ker bil sem tedanji glavar šestorice.

„In kdo bo glavar naše gorjanske šestorice“! pristavi še debeli Honz.

„Jaz bom; Jaz bom! Jaz bom!“ Vsaki je hotel biti.

Tudi Žnidar je slovesno izjavil: „Jaz bom vaš glavar. Živio Sarto! Jaz bom vam že pokazal, in na te, Lip, bom posebno pazil. Živio Sarto! Sedaj mi je že vse eno. Ali je Sarto krojač ali ne!“ In razšli smo se.“

Celo popoludne so odmevala imena — kardinala po gorski vasici. Ljudje so kar strmeli. Vse je gledalo, vprašalo in se — smejalo.

Kdo bo imel prav? To vprašanje si je stavil vsaki. Debeli Honze pa se je najbolj širokoustil, ker si je izbral Rampollo. Rampolla bo papež! Jaz dobro vem, koga sem si izvolil!

In v svesti si, da je on dobro „volil“, ter da bo on naprej glavar šestorice, se ga je še — navlekel. Žnidar pa je vpil, kamor je prišel: Sarto! Živio Sarto!

— — — — — — — — — — —

Drugi dan. Komaj sem popil kavo, že so prihrumeli k meni. Vsedli smo se. Glažek brinjevca smo izpili na zdravje vsak svojemu — papežu, ter čakali na pismonošo. Ura bíje 10. Pismonoša vstopi. Vse skoči po koncu. Reva pismonoša obledi, izruvali so mu torbo. Le z največjo silo sem jo jaz rešil, izvzel ji časnik, ter ga še zloženega položil na mizo.

„Noben se ga ne sme dotakniti. Tiho! Vsedite se.“ Strogo sem jim zapovedal. Molčé ubogajo! To so vam bili trenutki! Nestrpno čakanje! Žnidar Janez je koj trepetal. Sarto, Sarto, sem ga čul šepetati, ne šepetati, pobožno — moliti.

„Odprem — — berem sam za se: — „Jožef Sarto, patriarh beneški, izvoljen papežem“ — — — Povem glasno: Izvoljen je — — Sarto! Nepopisljivo, kakšen utis! Bliskoma je bil Žnidar Janez na mizi: Jaz, jaz, Žnidar Janez, jaz sem volil papeža. Če bi ga jaz ne volil, bi ne bil izvoljen — — — —

„Jaz, jaz, Žnidar Janez, jaz sem vaš glavar! Moj Sarto, moj, je vaš papež.“

Lip se je tresel od jeze. Potegnil je Žnidarja raz mize. Tega mu ni privoščil.

„Ali je tvoj Sarto žnidar?“ mu reče pikro.

„Ali je morda kmet?“ mu zavrne Žnidar.

„Tiho bratje! zapovem ogorčen jaz. Ne spodobi se za verne sinove cerkve, da bi se sedaj, ko je bil izvoljen novi naš sv. Oče, prepirali. Pozivljam vas vse, vrla gorjanska šestorica, zakličimo našemu novemu papežu krepko in iz celega srca: Živio Sarto! Živio Pij X.! Vsi so vstali in krepko je donel naš pozdrav novemu papežu. Vsi so bili ginjeni. Tudi Žnidar in Lip.

Jaz jim preberem še natančneja poročila. In glej! Sarto je kmeta sin! In ime „Sarto“ je po našem: Žnidar! Lip in Žnidar Janez se oba jočeta, in jokaje se srčno objameta!

je pred kratkem iz važnih vzrokov za mal denar majhen travnik, na katerem stoji neka tovarna. Najbolje pri vsem je pa to, da ob času, ko se je ta kupčija sklenila, niti Grafenauer, niti prejšnji posestnik ni vedel kaj o tej tovarni. — Ta travnik je pa tudi sicer spomina vreden. Ni še dolgo od tega, da si je šel naš slavni Barigeljc nevesto iskat. On je sicer že oženjen — saj poznate njegovo Franco! — ali takrat se je z njo ravno malo skregal in ker je blizu Podkloštra doma, kjer je nekoliko Slovencev „luteršvere“, se more lahko od svoje France ločiti in si drugo nevesto poiskati. Takrat je bilo tukaj še več nevest, kakor pa zdaj, in prišel je na ogled. K nesreči je bilo ob istem času slabo vreme; snežilo je in deževalo, kakor bi hotelo nebo samo Barigeljca prav prisrčno pozdravljati. Ali to mu je bilo v nesrečo, kajti blizu prej omenjenega travnika je pri nekem rovu tako zagazil v sneg in vodo, da se skoraj ni več mogel ven skobacati, in da so mu že ljudje hiteli na pomoč. In temu se tudi ne bode čudil nobeden človek, saj vemo že iz „Mira“, da je Barigeljc puklast in male postave. Ta nesreča je našega Barigeljca tako ustrašila, da jo je hitro popihal k svoji Franci nazaj, in da se od tistega časa nikamor ni več upal iti, tako da so ljudje že splošno mislili, da je umrl. V prvi jezi, ko se mu je nesreča pripetila, se je sicer rotil, da bode nam v sramoto vse to popisal, s podobami razjasnil in v „Miru“ objavil, ali tega se menda ne upa storiti, ker bi potem za to zvedela Franca, ki bi imela vsled tega dosti vzroka, se od našega Barigeljca pustiti ločiti in si bolj zvestega moža poiskati. In gotovo bo ona pri tem imela več sreče, kakor je je Barigeljc imel.

Dholica. (Razno.) Od 21. junija do 14. avgusta ni bilo pri nas pogreba, akoravno je v župniji 1492 duš. Iz tega se vidi, kako zdravo lego ima Dholica. — S poljskimi pridelki smo jako zadovoljni, take dobre letine se stari ljudje ne spominjajo; ako se nam še sirk (turšica in ajda) posrečita, potem bo vsega zadosti, ker bomo tudi še nekaj mošta napravili.

Tibiče pri Dholici. (Pranganje.) Pri jako lepem vremenu se je vršilo 10. nedeljo po binkoštih v Tibičah pranganje. Veliko gospôde se je procesije udeležilo, katera se je zelo lepo in dostojno obnašala. Marsikateri domačin naj se nad njo zgleduje. Slavnost je povzdigovalo sviranje godbe in streljanje, da je odmevalo od sosednih gorâ. Po božji službi se je nabralo precej sveč, katere so darovale tukajšnje device.

Bajtišče. (Poboj.) V nedeljo 9. t. m. zvečer je prišel Matevž Oraže, najemnik Močnikove žage na Zgornjih Bajtiščah, vračajoč se iz Borovelj, kjer je zaigral več sto kron, v gostilno na Bajtišče. Tukaj se je sprl s posestnikom p. d. Barantavcem na Bajtiščah in mu s stolom prizadjal na glavi pet smrtonosnih ran. Gotovo bi ga bil na mestu do smrti pobil, če bi ne bili branili navzoči gostje. Nezavestnega prepeljali so ob $^1/_2$12. uri po noči v celovško bolnišnico. To je letos že drugi slučaj poboja na Bajtiščah. Tukaj imamo zopet priliko občudovati, v čem in kako izvrstno napredujejo Bajtiščarji, katerim sicer ni mar ne za božje zapovedi, tem manje pa še za cerkev, in se iz vseh cerkvenih in duhovskih naprav na nesramen način po gostilnah norčujejo.

S pota. Slučajno me je dné 8. t. m. vodila pot mimo sv. Ruperta pri Velikovcu. Ker je zvon ravno naznanjal začetek božje službe, vstopil sem v cerkev. Tukaj sem slišal prekrasno slovensko petje, katero vodijo čč. šolske sestre in „Národne šole“. Strmel sem nad prelepim in dovršenim proizvajanjem troglasnih pesmi, kakor tudi nad umetnim in tihim preludovanjem; tukaj je petje, kakoršno srca nagne k pobožnosti in je človek lahko zbran pri sv. daritvi. Sem naj se pridejo učit taki orglavci, ki igrajo, da se klopi tresejo, in naj vedo, da preglasno kričanje ni nobeno petje: In še celo med igre mnogi igrajo premočno, kar človeka jako moti. Tukaj pa sem slišal rahlo spremljevanje petja, ki dopusti, da se posamezni glasovi lepo razločijo. Pelo se je res z občutkom in prav redko umetnostjo. Vsa čast čč. šolskim sestram. Vam pa, župljani Št. Rupertski, iz srca čestitam, da imate cerkveno petje, kakoršnega še po mestih nimajo povsodi. *France Podjunski.*

Št. Peter pri Grabštanju. (Ogenj.) V soboto, dné 8. t. m., ob kakih osmih zjutraj, nastal je na Produ pod Št. Petrom ogenj. Začela je goreti šupa pri Humiškem mlinu, v kateri je bila shranjena slama. V trenotku vžgala se je tudi še druga poleg stoječa šupa, v kateri je bilo spravljene okoli 600 kop rži. Istotako je posegel ogenj na prešo in mlin, kateri je do tal upepelil. V veliki nevarnosti je bila tik stoječa žaga, ki se je le po največem uporu gasilcev ubranila uničujočemu plamenu. Škoda, ki jo ima lastnik, g. pl. Sternfeld, je velika, ker je vse do tla pogorelo, in so vsi stroji, kameni itd. uničeni! Ogenj so pouzročili — kakor v toliko slučajih — otroci!

Sv. Križ pri Črnečah. (Nova maša.) Dné 26. julija obhajali smo redko slavnost nove sv. maše, katero je daroval v naši romarski cerkvi č. g. Ivko Kogelnik, sin velespoštovanega národnjaka, g. Franca Kogelnika p. d. Klančnika v Podklancu, župana občine Tolsti vrh. Prihitelo je nebroj množice iz Koroškega in zelene Štajerske, da bi se udeležili prve daritve sv. maše. Cerkveni govor je imel mil. gosp. prošt Florijan Izop iz Spodnjega Dravograda, ki je v lepih in jedrnatih besedah razlagal, zakaj da imenujemo duhovnike svoje prijatelje. Marsikatero oko je rosilo ob teh krasnih naukih, ki jih je polagal g. prošt nam na srce. — Po končani daritvi zbrali so se mnogoštevilni gostje na domu č. g. novomašnika v veseli družbi; bogoslovci so zapeli marsikatero krasno národno in vrli tamburaški zbor iz Starega trga na Štajerskem pod vodstvom g. kaplana Jožefa Žekarja nam je s svojim zbranim igranjem pokazal, kakšen vpliv ima slovanska godba na naša srca. Veliko zaslug za dober izid te slavnosti pridobil si je č. g. domači provizor Josip Zeichen, kateremu bodi na tem mestu izrečena najprisrčnejša zahvala. — Bil je ta dan, dan veselja ne samo za č. g. primicijanta, njegove stariše, brate in sestre, ki so doživeli veselje, videti svojega sina in brata pri altarju, nepozaben ostal bo tudi nam Črnečanom. Vam pa, č. g. novomašnik, želimo, da bi doživeli v svojem novem stanu mnogo sreče in veselja. Naj bi ljubi nebeški oče blagoslovil Vaše delo v vinogradu Gospodovem in naj bi vse želje Vašega srca najlepšega dopolnjenja se veselile!

Novičar.

Na Koroškem.

Odvetnik g. dr. Janko Brejc je zadel sredi v črno, ko se je preselil v Celovec. To kaže najbolj javkanje nasprotnikov. Komaj je začel delovati, že so se spravile „Freie Stimmen“ nanj, da ga zatožijo nemškim svojim bratcem! No, za javkanje Dobernikovega lista se noben pameten človek dosti ne zmeni, pač pa moramo pribiti nekaj drugega: G. dr. Brejc je bil pozvan pred sodišče, da podá neko izpoved kot priča. Izpovedal je slovensko — a na tem se tako hudo izpodtika imenovani list, ki ima, kakor se vidi, svoje vohune tudi za zaprtimi durmi deželnega sodišča. Ko je bil g. dr. Brejc zaslišan, bil je navzoč samo preiskovalni sodnik in njegov zapisnikar. — Kdo je torej pisačem Dobernikovega glasila kar toplo sporočil, kako je dr. Brejc izpovedal? Na to zahtevamo odgovora, ker ni nam mar, da bi morali „Freie Stimmen“ priznavati kot nekak „uradni“ list c. kr. deželnega sodišča in tudi nimamo volje, hoditi morda celó k znanemu uredniku Lacknerju prositi dovoljenja, katerega jezika da se bomo Slovenci pri sodišču posluževali! — Drzni napadi nasprotnikov na slovenskega odvetnika pa morajo vsem Slovencem biti glasen poziv, da se v vseh pravdnih zadevah obračajo za pomoč do slovenskega g. odvetnika! To velja zlasti národnim zavodom, posojilnicam itd., a tudi vsem posameznikom! Čim bolj divje naši nasprotniki kričé, tem bolj tesno se združimo mi po geslu: „Svoji k svojim!“

Duhovske zadeve. Župnijo Hodiše bo začasno oskrboval č. g. Jos. Peterman, župnik na Otoku. — Razpisana je do 21. sept. župnija Jaborije in do 24. sept. mestna župnija Št. Jakob v Beljaku.

Osebne novice. Nadučitelj g. J. Vončina v Skočidolu je stopil v stalni pokoj. — Nadučitelj A. Košutnik iz Medgorij je prestavljen v Srednjovas. — Učiteljica M. Lechleitner je prestavljena iz Borovelj v Poreče, podučitelj Fr. Schober iz Škofič v Spodnji Dravograd.

Razpisane službe. Mesto c. kr. okrajnega komisarja pri novi ekspozituri celovškega okrajnega glavarstva v Trgu in mesto kanclista ravno tam do 10. sept. — Mesto podpredsednika pri c. kr. deželnem sodišču v Celovcu do 27. avgusta. — Mesta: šolskega voditelja v Vogrčah do 3. sept.; šolskega voditelja v Medgorjah, dvoje učiteljskih mest v Borovljah, učiteljsko mesto v Hodišah in učiteljsko mesto v Selah do 23. avgusta.

Drobiž. Inženirji državnih železnic so imeli dné 15. in 16. t. m. svoj shod v Beljaku. Zbralo se jih je 300. Prišel je tudi železniški minister pl. Wittek, ki si je ogledal tudi dela pri predoru v Podrožčici. — Minuli teden je tu umrl gostilničar Taberšek. Moževa smrt je ženo tako pretresla, da jo je zadela kap. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer je kmalu na to umrla. — V Celovcu se je dné 17. avg. ustrelil narednik Remšnik 7. pešpolka. Prejšnjo noč se je že zabaval s prijatelji. — Koroške požarne brambe so imele dné 15. t. m. shod v Velikovcu, ki se je sevéda zvršil v znamenju „hajlanja“. To jim bo pri požarih pomagalo! — Umetno obrtno razstavo so otvorili dné 12. t. m. v Celovcu, ki je prav lepa. — Za razstavo živine se delajo že obširne priprave. Razstava se otvori 7. sept. in bo prav zanimiva.

Po slovenskih deželah.

Krščansko-misleče dijaštvo priredi 24. in 25. avgusta svoj peti sestanek v Ljubljani. Določenih je troje znanstvenih predavanj. Razven tega je na letošnjem programu izjava za slovensko vseučilišče in času primeren pogovor o sedanjem položaju in organizaciji slovenskega katoliškega dijaštva. Ob istem času bo zborovala v Ljubljani „Slomšekova zveza“ in krščansko-misleče učiteljstvo priredi z dijaštvom skupen koncert.

Zabavne knjižice za mladino, katero izdaja dobroznani g. učitelj Ant. Kosi, je izšel VI. zvezek v Ljubljani, v zalogi izdajateljevi. Vsebina je prav zanimiva. Cena 30 h.

Brat ustrelil sestro. V Polhovem Gradcu na Notranjskem je dvanajstletni sin tukajšnjega trgovca, Franc Leben, ustrelil svojo sedemletno sestro. Igral se je z nabasano puško, ki se je sprožila in zadela deklico v vrat. Bila je takoj mrtva.

Velikanski požar je upepelil v soboto 8. avgusta v Bovcu na Goriškem triinsedemdeset hiš, cerkev, občinsko poslopje, kaplanijo, šolo za izdelovanje čipk in ubožno hišo. Oseba je ena ponesrečila, živine je zgorelo veliko. V eni uri je bilo skoraj vseh 73 poslopij v ognju. Le največjemu naporu na pomoč prihitelih najbližjih sosedov se je posrečilo ogenj nekoliko omejiti, drugače bi bil ves trg pogorel. Škodo cenijo do pol milijona kron. Cesar je podaril ubogim pogorelcem 10.000 kron.

Križem sveta.

Kronanje sv. Očeta Pija X. V nedeljo 9. avgusta se je v velikanski cerkvi sv. Petra v Rimu slovesno vršilo kronanje papeža Pija X. po starodavnih veličastnih običajih. Slavnost je trajala štiri ure. Kronanje se je vršilo ob zaprtih vratih. V cerkvi se je zbralo nad 50.000 ljudi, ki so vdobili posebne vstopnice. Zastopniki držav so bili v polnem številu navzoči. V jako velikem številu so se udeležili slovesnega kronanja Benečani. V klementinski kapeli so prisegli kardinali, patrijarhi, škofje in drugi cerkveni dostojanstveniki papežu pokorščino. Na to so kardinali poljubili papežu nogo, koleno in obraz, škofje nogo in koleno, drugi duhovniki pa le nogo. Prvi je kardinal Rampolla poljubil nogo papežu. Ko mu je hotel poljubiti koleno, se je papež temu branil, ga objel in mu ponudil obraz v poljub. Na to je bil slovesen vhod v cerkev. Potoma je duhovnik trikrat zažgal pred papežem kosem prediva in mu zaklical: „Sveti oče, tako mine slava sveta!“ Po dokončani sv. maši, katero je slovesno daroval papež na oltarju sv. Petra je najstarejši kardinal dijakon sv. očeta kronal papežko tiaro (trojno krono), katero mu je položi na glavo rekoč: „Sprejmi trojno krono in ne pozabi nikoli, da si oče knezov in kraljev, glava sveta in namestnik Jezusa Kristusa, kateremu bodi čast in slava na vse veke!“ Predno se je sv. oče podal iz cerkve v svoje prostore', odprla so se vrata sv. Petra in od tam je blagoslovil italijanske vojake, ki so bili postavljeni na trgu pred cerkvijo.

Ministerska kriza na Ogerskem. Grof Khuen Hedervary je podal cesarju ostavko celega ministerstva, in cesar jo je vzprejel. Vzrok je, da Košutova stranka od svojih zahtev nikakor noče odnehati. Cesar se podá sam v Budimpešto, da osebno reši zamotani položaj na Ogerskem. Kakor pišejo, bode sedanjo krizo mogoče rešiti le z obširnimi národnostnimi koncesijami, t. j. s tem, da se popolnoma ugodi Košutovcem. Kdo bode naslednik Khuenov, se še ne ve. Bivši ban hrvatski, ki je 20 let s pomočjo korupcije vladal na Hrvatskem, se je na Ogerskem že ob prvem podkupovanju spodtaknil in padel raz ministerski stol. Vladal je samo 40 dnij!

Dogodki na Hrvatskem. Minister za Hrvatsko, Tomašič, je odstopil, ker se je tozadevni odsek v ogerski zbornici izrekel, da ne more biti Tomašič kot minister ob enem poslanec. Isti je obdolžil mažarsko opozicijo, da je ona sè svojim denarjem izzivala nemire na Hrvatskem. Pozvali so ga, da dokaže; ali opravljivec Tomašič je molčal. Sedaj pa dobiva tudi brce na Hrvatskem! — Trda prede tudi banu Pejačeviću, ker ne more izvršiti, kar je obljubil pri svojem nastopu, kajti ogerska vlada se mu upira. Tudi je našel vse zaklade, o katerih obilnosti ga je grof Khuen farbal, prazne in izcrpane. Govorijo, da v kratkem odstopi. — V nekatere kraje se mir še vedno ni povrnil in še vedno potrebujejo vojaško pomoč.

Vojaške vaje pri Bileku. Vojaška uprava je konečno izrekla svojo sodbo o grozovitih vojaških vajah pri Bileku v Bosni. Umirovljeni so tamošnji brigadir in dva polkovnika, in enemu podpolkovniku se je izrekla pohvala. To je vse. Radovedni smo, koliko moštva bi moralo poginiti, da bi se zapove-

dujoče gospode nekoliko priprlo. Da bi se pa dotičnim gospodom kaj hujšega zgodilo, bi pa morala najmanj cela brigada ali pa divizija poginiti do zadnjega moža. Mi smo pač mnenja, da je prostak ravno tako človek, kakor polkovnik, in čisto nič manj vreden.

Koliko staneta do zdaj našo državo okupirani deželi? Ogromno svôte je morala naša država žrtvovati ob zasedanju Bosne in Hercegovine, od katerih pa doslej nima še nobene koristi. Zasedanje Bosne in Hercegovine je stala skupaj 270 milijonov kron. Takrat je bil minister zunanjih zadev grof Andrassy. Že pred zasedanjem si je zagotovil ta grof kredita 120 milijonov kron zaradi „mogočih bodočih dohodkov". Za leto 1878. je zahteval nadaljnih 83·4 milijonov kron in potem še 67·13 milijonov. Okupacija je torej stala našo državo ogromnega denarja, a vendar Bosna še do sedaj ni — naša, in je sploh veliko vprašanje, če se bo sploh kedaj priklopila avstro-ogerski državi.

Ustaja v Macedoniji raste z vsakim dnem. Poročajo, da štejejo ustaške čete skupaj več tisoč mož, ki zlasti delujejo blizu gorâ okrog Monastira in Skoplja. Na raznih krajih so bile krvave bitke s turškimi vojaki. Vstaši so v Kruševem z dinamitom razstrelili guvernerjev konak (palačo); ubitih je 30 uradnikov. V monastirskem okraju so vstaši sežgali veliko število pristav in žitnic. — Ruskega konzula v Monastiru, Rosthovskega, je vstrelil neki turški orožnik. Konzul je vprašal vojaka, zakaj ga ne pozdravi. Vojak pa mesto odgovora pomeri s puško na konzula ter vstreli. To je že drugi ruski konzul, ki je bil v tej vstaji ustreljen. To zna imeti še hude posledice.

Politika srbskega kralja. Te dni je imel tajnik srbskega kralja, Nenadovič, ko se je mudil na Dunaju, pogovor z neko politično osebo. Nenadovič je rekel, da novi srbski kralj gledé zunanje politike ne pozna zvijač, ampak le odkritosrčnost. Svojo notranjo politiko pa hoče uravnati takó, da se v Srbiji prej ko prej pozabi preteklost. Zaradi dogodkov v Makedoniji se ni bati, da bi prišlo med Srbijo in Bolgarijo do prepirov, ker hoče novi kralj v miru živeti z bratskim bolgarskim národom. Kraljeve simpatije do vseh Jugoslovanov so temu porok. Z Avstrijo želi novi kralj živeti v prijateljskih odnošajih, nikdar pa ne bode pozabil na hvaležnost, ki jo je dolžna Srbija Rusiji ter na bratske vezi, ki spajajo te dve državi.

Po volitvah v Nemčiji. Razmerje glasov o izvršenih volitvah. Po uradnih izkazih so dobili: socijalni demokratje 3,025.103 glasov, katoliški centrum 1,853.707, nacijonalni liberalci 1,243.393, konservativci 909.714, liberalna ljudska stranka 523,505, Poljaki 340.480, državna stranka 282.454, antisemitje 244.587, liberalna zveza 241.116, bavarska in virtemberška kmečka zveza 117.327, zveza kmetov (bauernbund) 114.350, liberalci divjaki 102.940, Velfi 94.150, nemška ljudska stranka 93.804, alzaška deželna stranka 81.527, národni socijalci 27.332, kandidatje srednjega stanu 26,809, krščanski socijalci 23.115, Danci 14.843, Litvanci 6018 in konečno meklenburška stranka prava 502 glasova. Socijalna demokracija je dosegla najvišje število le na ta način, da je postavila kandidate v vseh volilnih okrajih, in ker so z njo glasovali nezadovoljneži raznih drugih strank.

Grozna nesreča se je prigodila na pariški mestni podzemski električni železnici. Med vožnjo je nastal ogenj, ki so ga opazili in tudi hitro pogasili. Natančnejše pa voza niso preiskali. Kar naenkrat se je vlak ustavil in potniki so morali izstopiti. Vse je hitelo proti izhodu tunela (predora). K nesreči se je pripeljal od nasprotne strani drug vlak. Železnica je sicer dvotirna, ali ljudje so bili tolikanj zbegani, da je nastala grozna gnječa. Užgal se je tudi drug vlak. Električna zveza se je pretrgala in vse je bilo v temoti. V tem pride še tretji vlak, da je bila nesreča še večja. Ljudje so bežali, kolikor so mogli, ali vzlic temu jih je zgorelo ali pa se zadušilo čez osemdeset. Nesreča se je zgodila zvečer, ko se delavci vračajo z dela, zato so ponesrečeni večinoma delavci. Razburjenje zaradi te nesreče je v Parizu velikansko.

Vabilo.

Pevsko društvo „Drava" v Glinjah priredi ustanovno slavnost s sodelovanjem I. koroškega tamburaškega društva „Bisernica" iz Celovca v nedeljo dné 23. avgusta 1903 v gostilni g. Lovro Zablačana na Trati pri Glinjah. Vspored na posebnih vabilih. Začetek ob 4. uri popoludne. Vstopnina 60 vin. K obilni udeležbi najuljudneje vabi *slavnostni odbor.*

Ako bi bilo vreme neugodno, se slavnost preloži na prihodnjo nedeljo.

Loterijske številke od 14. avgusta 1903.

Dunaj	31	85	33	20	58
Gradec	83	61	25	87	30

Malo posestvo

v Abrijah pri Galiciji se takoj prodá. Posetve je 12 birnov ali 4 oralov, travnikov 3½ oralov, gozda 11½ oralov v najlepšej rasti, zavsem 19 oralov sveta. Hiša je zidana z enim nadstropjem in stoji na prijaznem kraju. V cerkev, na pošto in v gostilno je blizu. Posestvo ima tudi hišni mlin s stanovitno vodo. Več pove farni urad na Rudi, pošta Ruden na Koroškem.

Učenca,

veščega slovenskega in nemškega jezika, s potrebnimi šolskimi zmožnostmi, sprejme takoj v svojo trgovino z železnino

Franc Sadnikar,

v Celovcu, Burggasse št. 7.

V najem se dá majhna prodajalnica

blizu nove železniške proge med Beljakom in Podrožčico. Kje, pové upravništvo „Mira".

Mala gostilna s trafiko,

nekaj zemljišča, ob železniški postaji, primerna tudi za kramarijo, se po ceni prodá. Dopisi naj se pošiljajo upravništvu „Mira" z znamko: **„Gostilna 10".**

Kmetijsko društvo v Dobrepoljah

priporoča za jesensko setev seme

„zlate pšenice",

ki je prinešena iz Amerike ter se tudi v naših krajih izborno sponaša. V vsakem oziru je boljša kakor navadna domača pšenica. Razpošilja se v vrečah po 50 kg za 15 kron in v vrečicah po 5 kg za 3 krone.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pismenih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Služba cerkovnika in organista

— cecilijanca — je razpisana v **Grebinju,** ako je oženjen, obadva dobra pevca; plača dobra, stanovanje novo, prosto. Več pové župnijski urad.

Cena vžigalic:

1 orig. zaboj s 500 zavitki (normal) K. 48·— franko Ljubljana, 2% popusta.

Iv. Perdan, Ljubljana.

Iv. Perdan, Ljubljana.

1 orig. zaboj s 500 zav. (Flaming) K. 52·— franko Ljubljana, 2% popusta.

Nizke cene. — Točna postrežba.

Podpisani uljudno naznanjam, da sem otvoril svojo

trgovino z usnjem

v Celovcu, na Novem trgu štev. 4, poleg gostilne „zum Kleeblatt" **(poprej Petschounig)** in se vsakemu nudi prilika, pri meni sedaj blago dobro in ceno kupovati.

Prosim torej, da vsakdo svojo potrebščino na usnji pri meni oskrbeti blagovoli, ter sme biti zagotovljen **najcenejše postrežbe.**

Z vsem spoštovanjem

A. Mechur,

trgovec z usnjem v Celovcu.

Dr. Janko Brejc

naznanja, da je

otvoril svojo odvetniško pisarno v Celovcu na benediktinskem trgu št. 4. (stara Mohorjeva hiša), I. nadstropje.

Uradne ure: od **9.** do **12.** ure dopoludne in od **3.** do **6.** ure popoludne. Ob nedeljah in praznikih je pisarna zaprta.

Trgovina z železnino „MERKUR"

Peter Majdič.

Postrežba točna!

Celje, Štajersko. priporoča svojo bogato zalogo **Kranj,** Gorenjsko.

najboljšega železa in jekla, ploščevine, žice, žice za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja, in sicer: oral, bran, motik, srpov, grabelj in strojev; vsakovrstnih ponev, ključavničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakovic, hišne in kuhinjske posode, tehtnic, sesalk, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin, ter vsega druzega blaga za stavbe, hiše, vrte itd. itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov, lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Posebno opozarja poljedelce k sezoni na svoje izborne travne kose z znamko „Ciril in Metod", koje imam jaz edini v zalogi, **patentovane kosirje,** kakor tudi **svetovnoznane bergamaške, francoske, bavarske, tirolske in kemične osle.**

Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.

Cene nizke!

Lastnik in izdajatelj **Gregor Einspieler,** župnik v Podkloštru. — Odgovorni urednik **Josip Stergar.** — Tiskarna **družbe sv. Mohorja** v Celovcu.